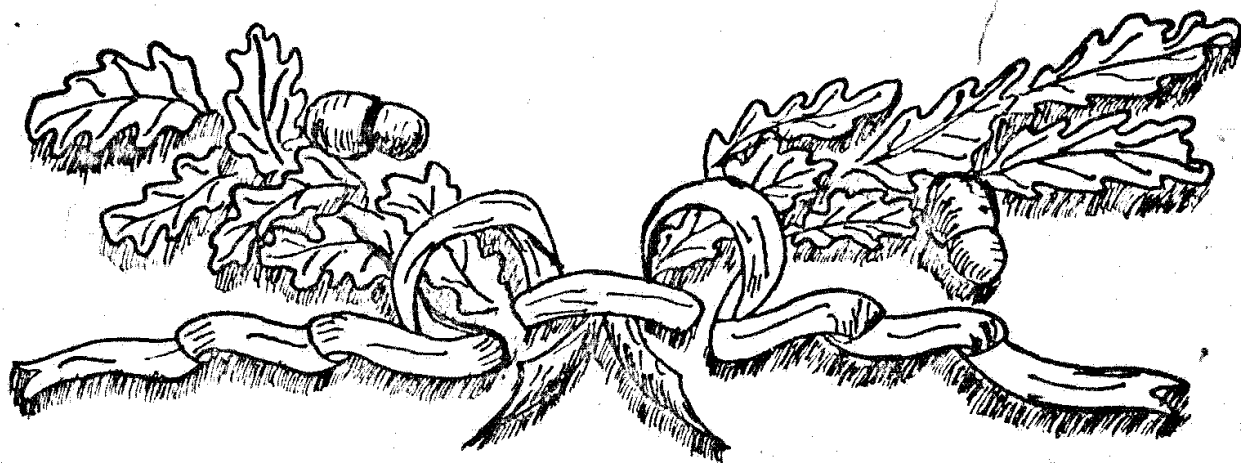
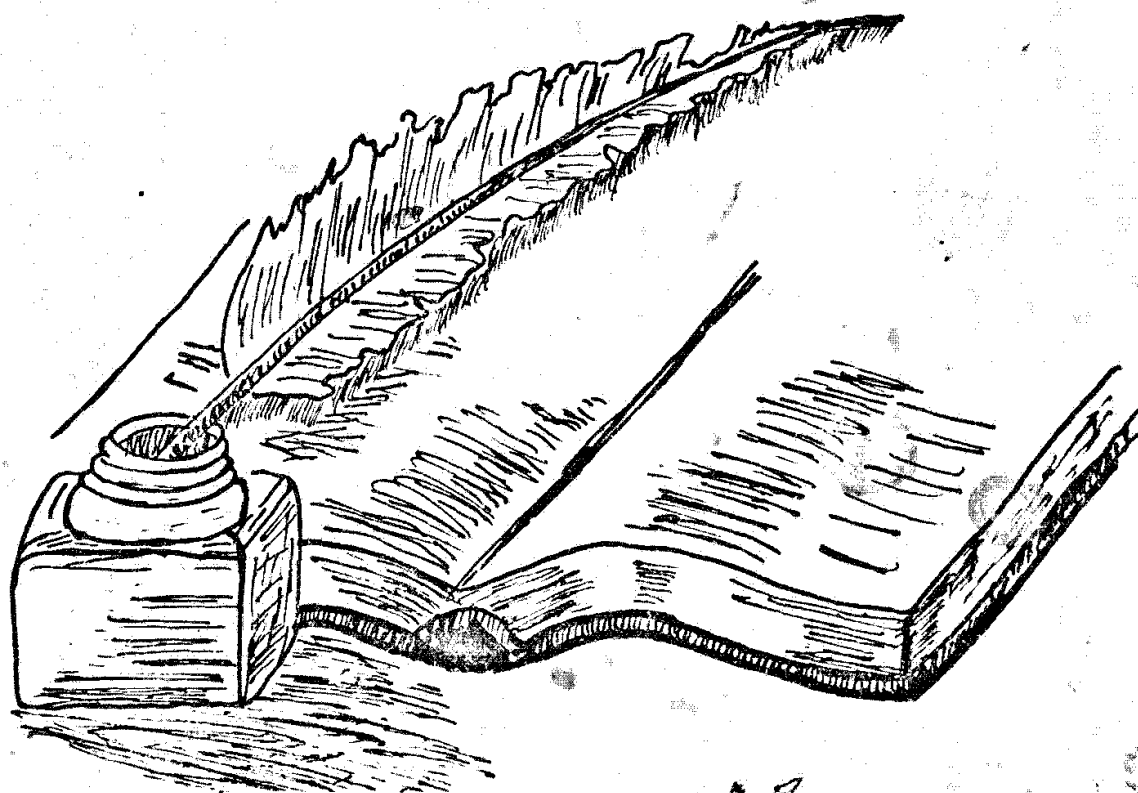

Ținere române

REVISTĂ DE CULTURĂ
A ȘCOLII GENERALE STOINA

Nº 1

Tinere ramuri

REVISTA DE CULTURA A SCOLII GENERALE STOINA

Anul I

1968

Nr.1

S U M A R :

1. Hobeau Constantin - profesor ...	Cuvînt înainte	pag.3
2. Hobeau I.Dumitru - inv.pensionar	Scoala Stoina	" 5
3. Cocioabă Lucreția - elevă	Povestea lăcustei	" 10
4. Stan Ion - elev	Florel	" 13
5. Hobeau N.Dumitru - elev.....	Ninge	" 17
6. Ionescu Veronica - studentă	Urcînd prin ani	" 18
7. Tănase V.Dumitru - elev	Foaie verde,foaie fragă	" 15
8. Stan Ion - elev	Boabe de mîrgăritar	" 15
9. Hobeau Paul - elev	Cu undița	" 16
10. Ivănescu Virgil - profesor	Cîntecul Miului	" 18
11. Cocioabă Lucreția - elevă	Strigături	" 19
12. Ivănescu Virgil - profesor	Croitorașul pădurii	" 21
13. Hobeau N.Dumitru - elev	Satiră și umor	" 23
14. Hobeau Constantin - profesor ..	O expresie populară	" 24
15. Hobeau I.Dumitru - inv.pensionar	Lămuriri despre "cer"	" 26
16. Tina Marcela-Tatiana - elevă ..	O expediție pionierească	30
17. Chiosa Mihai - elev	Ion Creangă (rebus)	" 31

COLECTIVUL DE REDACTIE:

Redactor-șef - prof. HOBEANU CONSTANTIN; Secretar de redacție -
prof. Ivănescu Virgil; Redactor - prof. Chiosa Constantin;
Redactor - prof. Ionescu Petre; Redactor - elevă Cocioabă
Lucreția; Redactor - elev Stan Ion; Redactor - elev Sultan Ion.

Revista apare de 4 ori pe an

C U V I N T I N A I N T E

Ideea editării unei reviste școlare a apărut încă din primii ani, următorii reformei învățământului. Era prin 1953, când, la școala noastră, un grup de elevi sub conducerea profesorului de limba română scriau, cu mîna, în 20-30 exemplare, primul număr al unei reviste care n-a reușit să facă un al doilea pas. Era o încercare. De atunci ne-am convins că sîntem prea slabi să putem scrie cu mîna o revistă care ar fi trebuit să numere cel puțin 200 de exemplare la apariție și dorința a găsit o strămutare în viitor. Copiii scriau poezii și aceste mlădițe ale unor viitoare opere așa cum fiecare visează - erau citite în clasă, la orele de lectură sau apăreau în edițiile gazetei de perete.

Apariția într-o publicație de comunicări oficiale a normelor ce sînt cerute pentru editarea unei reviste a găsit terenul amintit și a trezit ecoul care, în mod normal, s-a făcut auzit în rîndul cadrelor didactice ale școlii, în rîndul celor care s-au instruit la această școală ca elevi și sînt astăzi profesori, ingineri, medici, tehnicieni etc., în rîndul elevilor, care au primit vestea cu obișnuitul entuziasm al vîrstei lor.

Iată deci, pe scurt, geneza acestei publicații, căreia am hotărît să-i acordăm un nume: "TINERE RAMURI", gîndindu-ne la publicația de mare prestigiu din Craiova, precum și la cei care vor fi colaboratorii permanenți ai nou înființatei reviste. "TINERE RAMURI" și pentru aceea că ne considerăm ramurile unui uriaș și viguros arbore: cultura care poartă respectabila vîrstă de peste două milenii pe pămîntul moștenit de la daci și romani și locuit de harnicul și talentatul nostru popor român.

Revista va publica primele încercări de poezie și proză pe care copiii, elevi ai școlii noastre, le vor produce sub impulsul unei chemări lăuntrice spre afirmare și sîntem siguri că din fiorii primelor stihuirii vor apare mîine nume ce se vor contura viguros în paginile culturii românești. Mă gîndesc la versurile cu care a început George Coșbuc să-și afirme talentul de viitor "poet al țărănimii", semnate sfios în revista școlară, la activitatea multor poeți și scriitori, începută în asemenea publicații, pentru ca să întrevăd viitorul și înălțarea revistei noastre.

Revista este a elevilor și în paginile ei se vor publica lucrările cele mai bune, înțelegînd că în felul acesta creația va fi stimulată și îndreptată, căci lumina tiparului trezește la viață multe și minunate posibilități care ar rămîne altfel necunoscute. Avînd în vedere că foștii elevi n-au avut la îndemînă un asemenea mijloc de comunicare și exteriorizare a aptitudinilor lor, ne-am propus să le creăm o tribună a lor; de la această tribună, ei își vor comunica gîndurile lor despre școală, și, chiar mai tîrziu, vor face multe descoperiri, vor da poate unele îndrumări începătorilor. Oricum, gîndurile și sentimentele lor ne vor fi de mare folos, căci sînt oameni care s-au format, ani de-a rîndul, pe ogorul școlii de la Stoina.

Revista va fi, la început, o publicație cu patru numere pe an și paginile ei vor da la iveală folclorul local cules cu sîrguință de

elevi îndrumați de dascălii lor. Balade și cîntece bătrînești, cunoscute pe o arie mai mult sau mai puțin întinsă, zicale și vorbe de duh, povești și anecdote își vor găsi locul în paginile revistei și vor ține astfel vie făclia unei culturi de mare preț, rod al înțelepciunii oamenilor noștri și produs al unui lung șir de ani.

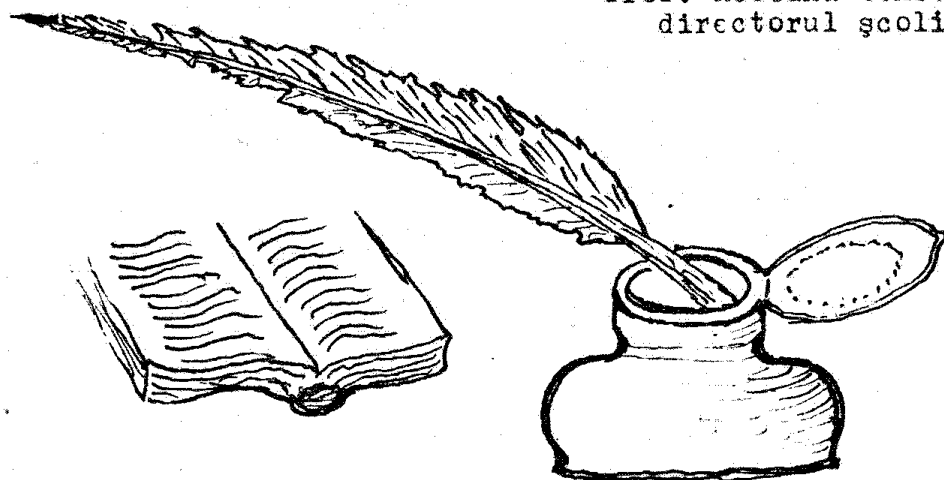
Pentru că revista este publicație ce-și propune ridicarea nivelului de cultură generală a elevilor, am hotărît să avem în paginile ei o rubrică intitulată "Oameni de seamă", în care vor fi prezentate, cu viața și opera lor, personalități de seamă ale patriei noastre, mai puțin cunoscute și studiate în școala generală, oameni care aparțin pămîntului Olteniei prin nașterea lor, sau prin activitatea depusă; vom trata unele probleme de geografie economică și fizică locală, vorbind despre râul Amaradia, despre solul pe care îl avem în comună, despre istoria pămîntului, precum și despre viața locuitorilor și perspectivele social-economice pe care le desprindem din politica partidului și statului. Probleme de etnografie ce își vor găsi aplicație locală în istoricul comunei și al școlii, se vor împleti cu cele de perspectivă, desprinse de elevii școlii din învățătura primită de ei și se vor contopi cu toate celelalte, făcînd ca revista să-și atingă scopul propus, acela de a cultiva, de a îmbogăți cunoștințele cititorilor.

Nu vor lipsi din paginile revistei obișnuitele rubrici de Consultații, Satiră și umor, și pretutindeni prezentul Sport, pentru ca să fie astfel satisfăcute pretențiile cititorilor, în marea lor majoritate elevi.

Cunoscînd dorința manifestată de elevii școlii de a avea o asemenea publicație în care să dea la iveală producțiunile lor spirituale, îmi exprim convingerea că revista "TINERE RAMURI" răspunde unei nevoi actuale, pe care aș numi-o sete de cultură - care de altfel este caracteristică întregului nostru popor-. La început de drum, vin cu tradiționala urare pentru revista nou înființată, să trăiască ani mulți, iar colaboratorii și cititorii ei să prospere pe calea cunoașterii și înțelegerii!

În frumoasa grădină a patriei noastre, fie ca "TINERE RAMURI", revistă de cultură a copiilor care învață la școala din Stoina, să devină o floare scumpă.

Prof. Hobeanu Constantin
directorul școlii

DIN TRECUTUL NOSTRU

S C O A L A S T O I N A

I S T O R I C

Am văzut școala Stoina. Uimit de minunata revoluționare a învățămîntului în ultimele două decenii, am exclamat: "Iată visul împlinit!". Eu eram acela care spuneam înainte de război, dintr-o rațiune firească și o presimțire de prefaceri". Gimnazii la țară cu respectarea personalității elevilor și cărțile gratuite; da! elevul să găsească manualele pe bancă la începutul anului școlar". Si elevul are acum aceste cărți gratis, iar școala, într-un adevărat local al culturii (palat față de altădată), este înzestrată cu mobilierul cel mai bun și cu materialul didactic, care cu 20 de ani în urmă era numai la Craiova la școlile secundare; iar profesorii, învățătorii, ... mult mai mulți și cu pregătire corespunzătoare.

Acestea m-au făcut ca în următoarea expunere, să caut a pune înaintea tineretului, oglinda trecutului, cu începuturi, cu dibuiri, cu anevoioasa ridicare din neant, așa cum o floare se deșteaptă primăvara din amorțeala iernii. Cunoșcînd tineretul toate acestea vor aprecia, desigur, la justa valoare spiritul vremii de luminare și strădania depusă de conducători pentru ridicarea poporului și ca atare, tineretul va cânta să răspundă și el prin setea de învățătură.

Față de cum este astăzi, școala, putem spune, ... cu un secol în urmă mai nimic la Stoina. După cum e și poziția deluroasă, satele comunei Stoina, pe atunci erau în fundul vîlcelor, spre apus de Amaradie. Ba, înainte de faza aceasta, au fost în mici grupuri pe fundături și tăpșanuri și numai la finele secolului al XIII-lea au fost trase la linie cum se zicea, pe vale, de către stăpînire, unde cu timpul s-au organizat ce și ce, avînd și pe lîngă biserică și un sfat, apoi "pătulele împărătești" (dispoziția Kiselef) și mai tîrziu și școala.

În ceea ce privește învățătura, spre a înțelege ce era atunci, trebuie să ne gîndim că orice activitate era legată de un interes brutal. Cine învăța carte pe la începutul secolului al XIX-lea?! Cine vrea să se facă bunăoară, popă, că doar biserica era centrul cel mai atractiv al vechii noastre societăți; învăța pe lîngă un știutor de carte, plătindu-i ceva. Adesea se dădea în natură... păsări, cereale, oi și de aici băiatul pleca undeva mai departe la învățătură, la oraș și cu vremea, să ajungă să se popească, poate la Dii (Vidin) unde era investitura de preoți, pentru care se plătea și reușeau toți; cum se spunea în glumă, că dacă auzea mai marele, că mai e unul și la căruță; "E! sființit să fie și acela, să fie popă"; că se duceau cu căruța cu plocoane grase, chiar cu porci grași. Așa se făcea că erau foarte mulți popi în trecut. În satul Stoina se amintea de popa Kircu, popa Petrache, popa Serban care părea să aibă veleități de economist: muncea singur cu sapa pe loc. Dar oamenii: "pune, părinte, oameni că-ți dă mîna, ce dai Sf. ta singur pe loc"? la care popa răspundea: "nu pot, mă tată, că mi-e teamă că nu-i plătesc de ajuns și spune rău la carte cînd nu plătești munca

omului", popa Barbu, mai la vale la Păișani, popa Fota și alții, mulți popi și la vale și la deal spre Ciorari. Si cine era popă, cu toate că n-aveau salariu pînă pe la 1894; dar ei strîngeau aur, n-aveau pe ce cheltui și lumea era cu ochii spre ușa bisericii... și toți cu daruri la popa, care, slujbă făcea la orice nevoie a omului spre încurajare" să trăiască vitele, să-i rodească holdele ... harul domnului peste casa omului.

Alții învățau, spre a ajunge la primărie, ceva, să afle legile, să poată face un act, o jalbă, tot pentru a ciupi și ei cîte ceva după cei nevoiți.

Ca să fie o școală, trebuia să fie un învățător plătit și dacă nu era o regulă stabilită în privința aceasta, învățătorul nu putea să fie decît un tip mai excentric, un pierde-vară, care se răznea de la conformismul în care trăia mulțimea. Si se zicea că la o dată, care ar fi cam în jurul anului 1840, poate și nescaiva fiori ai prefacerilor, ce veneau din apus, cu toate că în aceste vîlcele pătrundea greu vreo noutate, ... un oarecare Hobeau, un holtei, un unchi al lui tata, după cum bine știu că adesea îmi spunea acesta și cred că a fost așa, că altfel n-avea nici un interes s-o spună, a adunat cîtiva elevi și a făcut prima școală. Dar unde?! ... la "Bătături" într-un bordei, Desigur într-un bordei rămas de la un cetățean care-și construia o casă nouă de lemne, că doar nu cheltuia nimeni pentru școală, iar drept plată a învățătorului, cum spusei, mai mult ceva în natură. Nu manual, nu nimic, învățau după un sistem primitiv (ultima expresie) dascălul zgîrîia slovele (cirilice) cu un ce ascuțit pe niște tablete de pămînt (niște cărămizi) care uscate, erau așezate mai sus înaintea elevilor; aceștia le imitau și ei pe nisip (o cutie cu nisip) spunînd cum le cheamă și tot scriau și tot netezeau nisipul pînă le deprindeau, ca apoi să compună cuvinte. Erau apoi cărți bisericești, multe cu rugăciuni, ca după aceea cine era harnic, să treacă pe la primărie, să ajungă vre un zgîrie-brînză, un logofăt acolo, cum se zicea, ori se trăgea la biserică pe lîngă popa și deprinzînd slujba, s-ajungă cîntăreț, ori să meargă mai departe la popie. Deci aceasta să fi fost prima școală de care se pomeneste în Stoina, cum spun, în jurul anului 1840. Deci de la dascăl la biserică sau la primărie și unii deveneau cărturarii satului. Stefan Radu zis Braia, învățînd astfel pe la biserică, a deprins slujba și a ajuns cîntăreț la biserică, încît și l-a făcut popa Barbu chiar ginere. Făcea el caz de speculații religioase întrebînd: "Cînd a trecut pămîntul peste cer? și tot el "numai odată, atunci cînd s-a botezat domnul Cristos. Ion Botezătorul, care a întins mîna deasupra capului, înseamnă pămîntul, iar Cristos era cerul; "numai odată a trecut și nu va mai trece". Tot el spunea că l-ar fi lăudat cineva "măi dar parcă ai învățat la Paris". Într-ale legilor era vestit Dumitru Mondescu, fost întîi notar, pe urmă primar un lung sir de ani. Marea mulțime era fără știință de carte; dar cum se face că dintre aceștia erau mulți foarte isteți, dar o istețime plină de naturalețe, ca niște actori talentați?! Practica desigur și comunicarea ideilor în mod verbal îi făceau să se controleze continuu și ... era satira lor care sfichuia orice abatere, era atîta umor în exprimarea lor cu atîta folclor, cu expresii din cele mai plastice, pînă la pormografii. Ii vedeai în grupuri pe la răscruci, depănînd pățanii și păreri; dar la olăci la curățatul porumbului, glumele curgeau cu grămada! Dar după culesul viilor, întîlnirile pe la pivniți pe deal! Aici folclorul era în elementul lui. Din toate întîlnirile, oamenii culegeau ... și învățămîntul acesta era

plăcut, mergînd de-a dreptul la inimă. Era o ambianță didactică și artistică. Nu se ducea cineva la școală, dar pe unde mergea, el făcea școala lui strămoșească cu povești "Na ușorul vîntului și greul pămîntului - iepurele și ursul - zicători de tot felul și fetele suiau la "Cusătoare" (o poienită la cioaca Călugerilor) unde-și împrumutau modele de cusături... o sinteză în șiraguri a livezilor cu pomi, cu flori. Sentimentele le exprimau în cîntece, apoi horele cu strigături, costumația, muzica, dansul... doinele lor. Toate manifestări artistice și didactice totodată, totul pitoresc și plin de desfătare spontană; toate acestea erau o compensație a lipsei de școală. De aici însă se naște întrebarea dacă mai putem face astăzi ceva în continuarea trecutului din punct de vedere artistic: folclor, muzică, dans, costumație ori le păstrăm numai pe acelea, cu deosebirea că noi ne dăm seama de valoarea lor, pe cînd ei nu știau, ci o făceau din necesitate și tradiție. Necesitatea de carte nu prea era simțită și numai cine avea o velleitate să ajungă ceva în sat. "N-o să-l fac popă", ziceau cei mai mulți despre copiii lor. După 1860, satul organizat puțin avea și o școală din lemn, dar nu prea se găseau învățători. Din cauză că tot nu se plătea; cînd era cîte unul. Am înțeles să fi fost unul, Ștefănescu de la Păișani un timp, dar nemaifiind nici acesta, copiii plecau să învețe la Ciorari, la Ilie Tomescu (neica Dascălu). Tăta-meu povestea cum după 1870 se ducea la acesta cu alți copii din Stoina, iar Ioniță al Zidarului, mai vîrlogan, îi apăra de cîini. Acel Ioniță scria literele ca turnate, dar nu le ținea minte cum le chiamă. Era metoda literizării, nu a cuvintelor normale, crezîndu-se că e firesc să învețe literele ca apoi să compună cuvinte. Desigur că era timpul să caute lumea școala, că doar legea lui Cuza-vodă de la 1864 cu obligativitatea învățămîntului, trebuie să fi avut și aici un efect, deși se vede, destul de redus.

Odată, tata trecînd singur spre școală, pe la Ulăreasa, unde era Vasile Bongiu cu cîrciuma, acesta cu băutura în cap, oprește copilul și-l silește să bea un pahar mare de vin, încît ajunge elevul amețit la școală. "Neică Dascăle", și-i spune povestea cu Bongiu, care tocmai era cumnatul lui neica Dascălu, ținca pe sora a-acestuia... După lecții, vine dascălul cu elevul la Vasile Bongiu și dă-i... îl ia la rapangele: cu o palmă mare ca o lopată, dă de-l culcă pe cîrciumar, cu toată cumnăția lor. "Păi, tu, să amețești copilul cu băătură"?

Lucrurile mergeau greu fiindcă după toate neajunsurile, dascălii erau neplătiți cum trebuie. De aceea chiar și acest Ilie Dascălu (Tomescu), mai pe urmă s-a lăsat de meserie; ce să facă el cu șase lei pe lună cît i se plătea? "Mai bine lucrez cîteva pătule și mai mare cîștig am". Prin partea locului oamenii lucrau pătule vara, după ce isprăveau cu munca cîmpului și le vindeau în tîrg la Craiova, sau tocmai la Băilești; oamenii de la cîmp aveau nevoie de asemenea pătule, care se plăteau cam la 50 lei pătulul. Un copac din pădure spintecat la ferăstrău pentru cosoroabe, apoi parii și nuiielele de salcie, ușoare la îndoit, erau aduse de pe la Groșerea de la Jii, împletea pătulul și marșea vedea convoiul de care cu pătule spre Craiova la "tîrgul de-afară" de microura. Acesta era un mijloc de a cîpăta și ei un ban și mai era precupeția la București.

Cînd a fost să-l ia la armată pe Ilie Dascălu, întocmai ca dascălul lui Creangă cu harcanul și tot pe vremea aceea (Ilie Dascălu a fost născut prin 1830 deci la armată îl căuta prin 1850)

spun nepoții lui Ilie Dascălu că îl urmăreau cu funia să-l lege și el sta fugit în pădure la Bulbuceni.

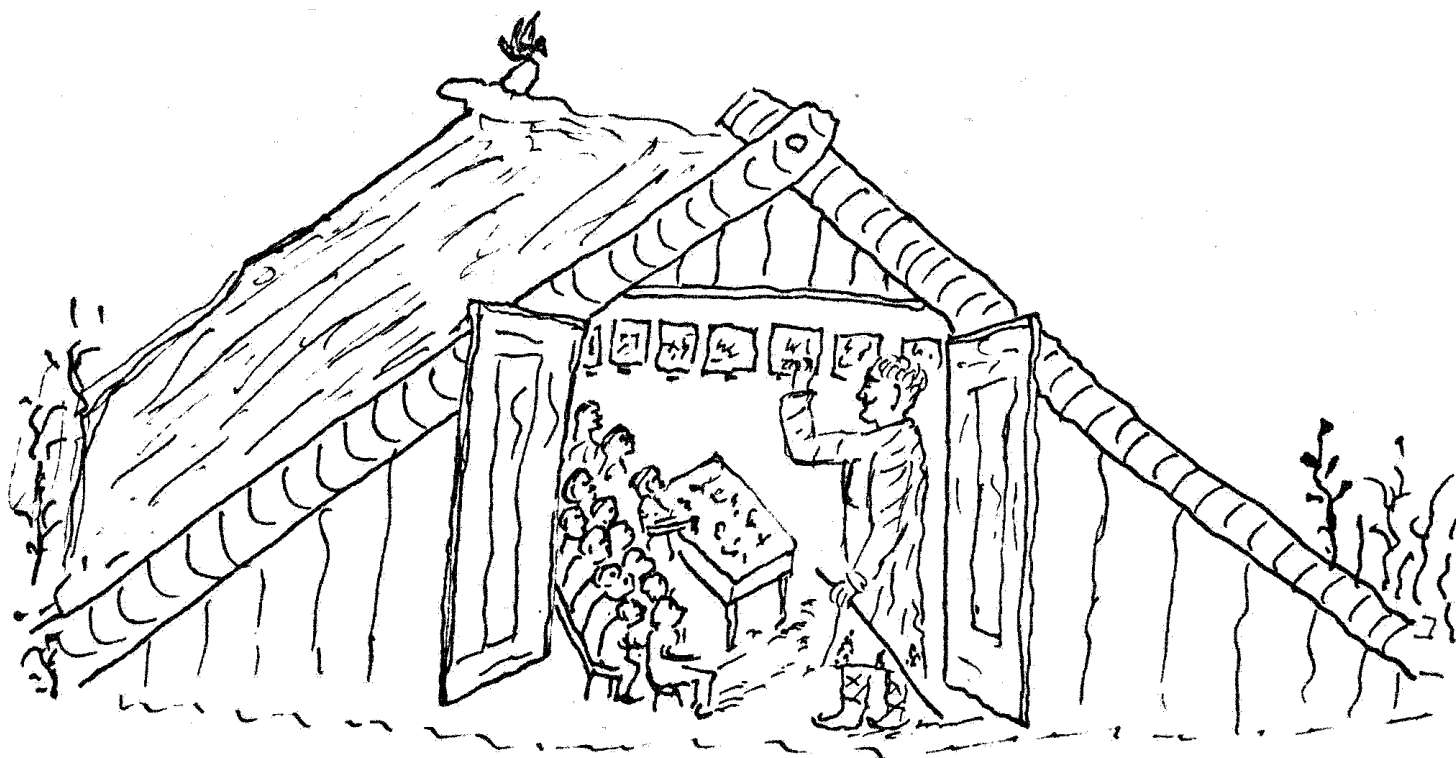
L-am apucat și eu pe Ilie Dascălu, că a trăit mult și îmi povestea că și el lucrase tot cu asemenea tablete de pământ, pe care scria literele, iar copiii le scriau și ei în cutia cu nisip. Apăreau acum și manuale fiindcă Vodă-Cuza înlocuise alfabetul slavon cu cel latin, oficial introdus la 1860 și copiii nu mai învățau la biserică ori acasă, pe cărțile cu alfabetul slavon, care se păstrară multă vreme; chiar și în veacul al XX-lea se vedeau aceste cărți la biserică. La primărie, logofeții schimbau și ei alfabetul, dar pe-ndelete, mestecînd litere latine cu cele slavone încît se vedeau zapise cu slovele amestecate. Introducerea alfabetului latin era un deziderat mai vechi susținut și la Revoluția de la 1848 și mult inițiat de curentul latinist, venit din Ardeal.

Învățătorul se vedea în măsură să dea și el explicații pentru lecția nouă, fără să fi avut o pregătire metodică anume, dar dus de bunul simț și în fața manualului, se vedea condus spre aceasta. Adesea însă doar le da înainte "luați pînă aici". Dintr-o lipsă de pregătire, metoda era să învețe ca în carte și totul apoi se reprima cu bătaie.

(va continua în nr.viitor)

Învățător Dumitru Hobeau

- pensionar -

M U L T U M I M P A R T I D U L U I

Partid iubit, noi școlarii-ți mulțumim
Si-o iubire caldă noi îți dăruim;
Îți mulțumim și pentru cadre noi,
Ce ne-ndreaptă pe aceste drumuri noi.

Îți mulțumim și pentru școala nouă,
Pentru vacanța ce ni-i dragă nouă.
Si pentru cărți frumoase-ți mulțumim
Pe care gratuit noi astăzi le primim.

Îți mulțumim făgăduindu-ți,
Că ucenici Partidului vom fi
Si-om făuri din această țară
Grădină mîndră-n primăvară.

Druțu Veronica
clasa a VIII-a

T A R A M E A

Frunză verde de-o zambilă
Țara-mi este o grădină.
Numărul de școli sporește,
Viața nouă înflorește.

Mult aș da ca țara mea
Pe pămînt să fie-o stea!
Să o văd cît mai frumoasă
Tînră și luminoasă.

Cele ce se construiesc
Eu pe toate le iubesc,
Fabrici și uzine noi
Că sînt toate pentru noi.

Patria e ca o floare,
Mîndră și strălucitoare,
Cu sate iluminate,
Cu ogoarele bogate.

Foaie verde de-un gutui,
Țară ca a noastră nu-i.
Si oricît am căuta
Alta ca ea n-om afla.

Crăciunescu Eleonora
clasa a VIII-a

P_O_V_E_S_T_E_A_L_A_C_U_S_T_E_I

A fost odată o fată pe care o chema Lăcustița; așa cum pe mine mă cheamă Lucreția, pe prietena mea Victoria, sau pe mama Elena. Fata locuia într-un sat îndepărtat, la marginea unei păduri mari, pădure întinsă atît de mult peste dealuri și vâlcele, că nimeni nu avusese curajul s-o vadă cît îi ține hotarul.

Părinții Lăcustiței erau oameni harnici, ei mergeau din zori și pînă-n noapte la cîmp, munceau și agoniseau pentru traiul lor de fiecare zi, iar fata lor îngrijea de treburile casei, aducea apă și lemne pentru foc, pregătea cina pentru părinții pe care îi aștepta seara cu bucurie să vină de la muncă.

Intr-o zi, Lăcustița a plecat prin pădure să adune vreascuri pentru foc, dar pentru că în margine nu mai erau, căci le tot adunase ea, s-a afundat tot mai mult în pădure, fără să bage de seamă că s-a depărtat prea mult. Cînd a strîns lemnele, s-a uitat în dreapta, s-a uitat în stînga, și-a dat seama că s-a depărtat și a început să alerge. A aruncat vreascurile și a fugit într-o parte în care credea că este luminișul și căsuța ei.

Lăcustița s-a rătăcit. A rămas pe loc, a strigat pe tatăl și pe mama sa cu toate că știa că aceștia erau departe și n-o auzeau, a fugit din nou și a găsit un drum. Un drum în mijlocul pădurii! Lăcustița s-a gîndit că drumul nu poate decît s-o ducă afară din pădure și a apucat-o pe el, fuga, fuga. Dar, la un loc drumul s-a terminat și Lăcustița s-a văzut într-o poeniță cu flori multe, colorate frumos și mirositoare. Încîntată, Lăcustița s-a oprit și a admirat frumusețea fără seamăn ce i se deschidea în față, dintr-o parte în alta a poeniței păsărelele zburau, cîntau în felurite glasuri care dădeau o melodie dulce.

Pe cînd Lăcustița stătea și nu se mai sătura privind această priveliște încîntătoare se trezește alături cu o babă urîță și slabă în ale cărei trăsături a recunoscut-o pe vrăjitoarea despre care îi povestea mama sa, în serile de iarnă. Vrăjitoarea o luă pe Lăcustița de mîină și-i spuse:

- Vei merge să-mi slujești trei ani de zile la casa mea și numai după aceea îți vei revedea părinții.

- Dar cu ce am greșit de mă osîndești așa rău?

- Aici este moșia mea și tu mi-ai călcat florile și iarba. Baba îi făcu un semn și Lăcustița o urmă. Se făcură mai multe drumuri și fata înțelese că nicidecum nu se va mai descurca din acest păienjenis, că atunci cînd baba îi va reda libertatea ea se va rătăci din nou. Atunci scoase de la brîu un ouătaș cu care plecase de acasă și începu să facă cu el, din cînd în cînd, creștături în tufanii, în lăstarii și copacii mai tineri din marginea drumului.

Ajunseră acasă la baba. Aceasta îi spuse că are datoria să-î țină casa curată ca un pahar de cristal, să-î gătească mîncările pe care ea i le va porunci și să-î îngrijească păsările din curte. Dacă își va îndeplini slujba cum se cuvine, la împlinirea celor trei ani îi va da libertatea să meargă la părinți; dar, dacă nu va face cum trebuie cele arătate, nu-și va mai vedea nicidecum părinții și casa, sau, dacă va încerca să facă ceva spre a fugi îi va lua zilele.

Harnică din fire și deprinderea ei, Lăcustița trecu de îndată

la treabă și începu să deretice, să spele și să curățe, încît în puține zile casa babei deveni curată ca un pahar de cristal, iar bucatele gătite o mulțumeau pe hîrca de babă. Lăcustița făcea toate treburile cu tragere de inimă, cu gîndul la libertatea ei, la părinții și căsuța ei și pentru că baba era mai mult plecată de acasă, avea timp să plîngă și să se gîndească la părinții care n-o aveau decît pe ea și care, de sigur, acum erau nenorociți din pricina dispariției copilei lor.

Timpul trecea. Frunzele copacilor începură să se îngălbenească și apoi să cadă. Păsările călătoare își luau zborul spre țările calde și se bucurau de libertatea lor. Veni iarna. Zăpada acoperi totul cu un strat alb, mai întîi subțire, apoi, din ce în ce mai gros. Lăcustița era mai îndurerată, căci baba stătea acum mai mult acasă și ea nu mai putea să se gîndească și să plîngă în voie. Lăcustița se topea de dorul părinților ei.

Crugul vremii și-a văzut de drum și iarna a trecut, așa cum venise, a sosit primăvara cu muguri, cu verdeață și cu păsările cîntătoare care se întorceau cu bucurie la cuiburile lor. A venit apoi vara și iarăși toamna și toate se schimbau, numai Lăcustița rămînea la casa babei, ca într-o temniță și ceea ce o ținea era numai gîndul că vor trece cei trei ani și Lăcustița liberată se va înapoia la ai săi.

Trecuseră mai mult de doi ani și jumătate, venise iarăși primăvara și florile pădurii ridicau sfioase capul spre soare să îmbrățișeze primele raze; un cîrd de cocori trecuseră într-un stol vesel peste casa babei; iarba verde și frunzele copacilor răspîndeau pretutindeni un miros al libertății. Dar cu toate că numai trei luni mai erau pînă la eliberare, Lăcustița era din ce în ce mai tristă. Pricina acestei stări era născută în sufletul fetei de răutatea babei, de planurile pe care aceasta le făcuse de a nu-i da prizonierii libertatea mult așteptată. Ea înțelesese că baba vrăjitoare are plănuț să nu-i dea drumul, așa cum îi făgăduise. Hîrca se arăta tot mai nemulțumită de slujba fetei, spunea mereu că Lăcustița îi încurcă treburile și că se cuvine ca timpul de slujbă să fie mărit, iar ziua plecării să fie amînată pentru mai tîrziu.

Fetița a înțeles unde vrea să ajungă baba și s-a hotărît să fugă, cu toate amenințările babei care se înteteau și erau de-a dreptul înfiorătoare.

A venit și luna mai. Soarele încălzea, iarba și florile erau vesele, în aer se auzea un zumzet de gîze, iar în apropierea casei, pe o pajiște verde, se opri să se odihnească un stol de rînduniri. Baba plecase de dimineață în treburile ei și fata stătea gînditoare și tristă. Deodată o rîndunică se desprinsese din jocul semenelor sale și veni aproape, mai aproape de Lăcustița noastră. Gînguritul rîndunicii, penajul ei strălucitor, forma corpului și ochisorii ca două mărgelile negre îi arătară fetei într-un chip de pasăre forma libertății. Își aminti de cuibul rîndunicilor de la streășina casei părințești. Dorul de libertate o cuprinsese și Lăcustița se hotărî să fugă acasă la părinți, chiar dacă s-ar întîlni cu baba.

Cît ai clipi, își luă puținele lucruri ce-i erau de trebuință la drum, își îmbracă rochia cea verde și plecă. Înaintea ei, zbură stolul de rîndunici, cu mare bucurie, Lăcustița cunoștea drumul, căci găsea semnele făcute de acum aproape trei ani, cînd creștase cu oușitul în scoarța copacilor, a tufanilor și a lăstarilor; aceștia crescuseră, dar purtau un semn care arăta că avuseseră cîndva o suferință.

În rochia ei verde, Lăcustița înainta pe drum și dacă ar fi urmărit-o cineva, cu greu ar fi observat-o căci pădurea și iarba, totul, totul era verde.

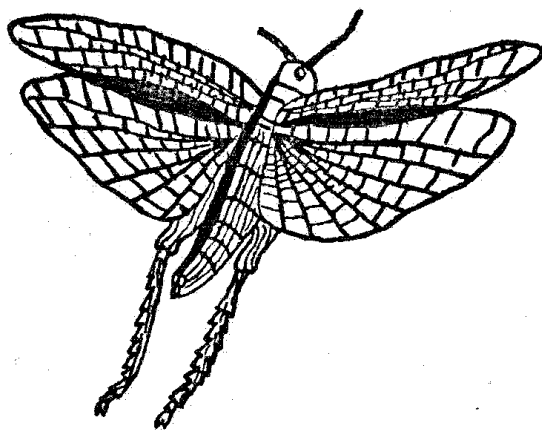
Dar baba se vede că a simțit și venind acasă mai devreme decât o făcea în celelalte zile, a găsit că fetița a fugit, Si-a luat atunci cuțitul său cu care o amenința adesea pe Lăcustița și a pornit fuga, fuga s-o ajungă pe fugară din urmă. Nu știu care a fost dibăcia babei, dar ea fiind vrăjitoare a ajuns-o tocmai la poenița aceea minunată, de unde o luase acum trei ani. Călăuzită de stolul de rîndunici, fata trecuse însă de hotarul moșiei în care scorpia își avea puteri nemărginite. Trecuse doar un pas, cînd a văzut-o baba și aceasta, ca o vrăjitoare ce era, s-a așezat jos, a înfipt cuțitul în pămînt și a rostit repede un descîntec. De ciudă că i-a scăpat de la mînă, o așa slugă harnică, baba a plesnit, și s-a prefăcut într-un mușuroi de pămînt, în care și-au făcut, cu timpul furnicile o locuință a lor.

Dar ou Lăcustița ce s-a întîmplat? Vraja babei a ajuns-o din urmă, căci ea plecase de la stăpîna ei înainte de a împlini cei trei ani pentru care se învoise la slujbă. Fetița noastră a văzut cu uimire cum picioarele i se alungesc mult, mîinile i se preschimbă în picioare scurte și se vede nevoită să se tîrască prin iarba. Culoarea îi devenise verde ca iarba prin care se tîra, ca frunzele pe care se urca și ca rochia pe care o purtase în fuga ei. A vrut să vorbească, dar graiul îi devenise un țîrîit. A vrut să zboare după stolul de rîndunici care îi servise drept călăuză, dar s-a ridicat puțin, cîțiva pași și s-a oprit pe o ramură, verde de arțar; a zburat din nou cîțiva pași și s-a oprit în iarba. Fetița se transformase într-o insectă. Si-a dat seama ce s-a întîmplat cu ea și dorind să meargă la părinții ei s-o dezlege de vrajă a pornit-o țîrîind, sărînd și zburînd oîte puțin, mereu, fără odihnă, fără preget.

Oamenii au văzut insecta, au cercetat și au aflat povestea, dar la părinții ei n-au mai dus-o, căci aceștia muriseră de durere după multe și îndelungate căutări, în speranța că vor da de urma fetiței lor. Amintindu-și de numele fetiței ei au numit insecta lăcustă, după numele Lăcustiței.

Cocioabă Lucreția

clasa a VIII-a

F L O R E L

Poate că-l știți pe Florel,
Este-un câine frumușel,
E-ndrăzneț și niciodată
N-am văzut câine să-l bată.

Si de-l necăjești, el sare
Peste gard în drumul mare,
Si-atunci să vezi tăvăno
Declarînd la câini război.

La oămară dă tîrcoale,
Stie că-i mîncare-n oale,
Dă cu laba și deschide,
Inșă n-are cine-l prinde,

Pentru că el ia și pleacă,
Că de prins cine s-o facă?
Mama dă vina pe mine;
- Ce-ai făcut, nu este bine!

Inșă ce crede Florel,
N-o să dea în cursă el?
Si-apoi vai de pielea lui
De n-am să i-o pun în cui.

Stan I. Ion
clasa a VII-a A

N I N G E

Fulgii albi, zglobii, ușori
Vin o herghelie
Si s-așează-ncetișor
Colo pe cîmpie.

Lîngă geamuri înflorite
Plini de bucurie,
Doi pitici privesc afară
Neaua argintie.

Lîngă geam, cu mîini la barbă
Stau și se gîndesc:
"Verzile fire de iarbă
Cum de mai trăiesc?

Sub troianul greu de nea
Oare, nu îngheață
Paloșul cel subțirel
Ca un fir de ață?

Manta albă și pufoasă
El adăpostește
Furul mic, firav și dulce
Nu se sinchisește.

Hobeanu N. Dumitru
clasa a VIII-a

TRIBUNA ABSOLVENTULUI

U R C Î N D P R I N A N I

Pe aripile vîntului de toamnă
Alunecat-au ca pe gheață
Patine mici și cristaline,
Frumoase zile de vacanță.

Cu soare și cu flori sînt întîmpinați elevii la fiecare început de an școlar. Iar ei, cu flori în brațe și cu privirile luminate de razele soarelui pășesc cu încredere pe o nouă treaptă, spre a acumula noi și noi cunoștințe. Această frumusețe a primei zile din fiecare an școlar, rezultă dintr-o îmbinare a gingășiei, emoției, încrederii, îți rămîne întipărită, uneori, pentru toată viața. Îți amintești oricînd cu multă nostalgie anii de școală cu tot farmecul lor caracteristic.

De curînd absolventă a liceului teoretic, am terminat mai întîi cursurile Scolii generale de 8 ani din comuna Stoina. Generații după generații am deslușit aici pentru prima dată slovele abecedarului, am făcut cunoștință cu tainele nenumăratelor științe, ne-am însușit noțiunile de comportare corectă, atît la școală cît și în societate. Ne-am făurit încă din primii ani de școală visuri îndrăznețe. Doream cu orice preț să devenim învățători, profesori, ingineri, strungari. Si nu întîmplător cea mai mare parte din elevi am îndrăgit munca profesorală.

Timp de șapte ani, activitatea învățătoarei mele, a profesorilor mei a fost pentru noi un exemplu viu de muncă neobosită, plină de abnegație și devotament. Căldura cu care ne-au fost predate lecțiile tuturor materiilor de școală ne-a impus aprofundarea lor în întregime și astfel am ajuns pasionați ai literaturii, matematicii, chimiei, istoriei, științelor naturale etc.

Indrăznețele visuri ale copilăriei s-au transformat, rînd pe rînd, în realități.

Urcînd prin ani, am continuat să învățăm cu aceeași perseverență, căutînd să facem cinste școlii din care am plecat, ca astfel să avem oricînd posibilitatea de a afirma cu mîndrie că în formarea carierei noastre o contribuție însemnată au avut-o și tovarășii profesori de la Școala generală din comuna Stoina.

Veronica Ionescu
studentă anul I
Filologie - Timișoara

FOAIE VERDE FOAIE FRAGA

Foaie verde foaie fragă,
Îți mulțumesc, mamă dragă,
Că mi-ai dat lumină-n viață
Într-o țară minunată.

Tară de basm cu spice blonde
Și întregi păduri de sonde,
Cu munți cu creste pînă-n nor
De-aș putea la ei să zbor.

Fu n-am să uit niciodată
Astă țară minunată
Ce este ca o grădină
Străbătută de lumină.

Tănase V.Dumitru
clasa a VIII-a

BOABE DE MARGARITAR

Iată-n zori de primăvară
A dat roua peste țară,
Iar cîmpia înverzită
Toată, toată-i-nflorită.

Și pe flori, pe iarba moale
Și pe dealuri și pe vale
Strălucesc voioase-n soare
Sute de mărgăritare.

Stan I. Ion
clasa a VII-a A

C U U N D I T A

În apropierea satului Stoina, pe cursul râului Amaradia, s-a format acum câțiva ani o baltă. Apa a făcut un ocol mare la dreapta, a cărat pământul și a rămas o scobitură cu suprafața cam de 2 hectare cu apă din râu precum și din pârâiașul satului Stoinița aflat în apropiere. Baltă s-a acoperit repede cu papură și rogoz și s-a umplut cu pește: caras, babușca, roșioasă, crap și pești mai mici de baltă.

Balta are o înfățișare frumoasă, mai cu seamă că aici s-au adăpostit rațe sălbatice, găinușe, vin mereu berze după pește și broaște; dar ea e frumoasă fiind că este baltă satului nostru și la ea vin toți copiii. Toți am învățat să pescuim cu undița; eu am învățat să fac acest lucru de când eram în clasa I, m-a învățat frațele meu Gigi.

Vara mergeam la baltă și am aflat când bate peștele. El nu dă la undiță în tot timpul zilei și nici în fiecare zi. Am învățat cum puneam momeala în acul undiței, rîme, mămăligă sau carne, cum să-l atragem și cum să observăm mișcarea undiței pe baltă. Este un copil din clasa a VI-a care prinde pește mult, Popescu Petre, el cunoaște mai bine decât toți unde bate peștele, dar și pe el îl întrece altul Bănică Ion dintr-a VIII-a.

Cînd peștele se retrage și nu se mai prinde la undiță, noi copiii ne dăm de-o parte în zăvoi și facem o socoteală, cît pește am prins fiecare. Atunci, nea Costică Lambu, un pensionar din satul nostru, ne privește, se apropie de noi și ne dă sfaturi, ce și cum să lucrăm, fiindcă peștele din baltă nu se lasă prins, cu una cu două.

Noi luăm seama la undițele lui nea Costică, la momeala lui și mult ne minunăm că uneori la noi nu mișcă nimic, iar la el vin mereu pești și încă din cei mari.

Multe am învățat eu din viața peștilor și a plantelor de baltă, mai cu seamă că bunicul mi-a povestit cum în trecut, acum 60-70 de ani, era o baltă mai mare și mai aproape de sat. Ea ținea de la podul Zidarului, pînă la Amaradie. Avea pește mult și avea și izvoare. Era baltă satului, oamenii prindeau peștele cu undițele, dar mai mult cu vîrșile, dar noi n-am încercat acum să pescuim cu ele.

Trebuie să știți că la baltă sînt și șerpi, de care ne cam temem noi, dar despre care am auzit că nu prea le convine să părăsească baltă și să vină pe mal. Si acum să vă istorisesc o întîmplare cu un șarpe și o rață.

Intr-o zi, pe cînd mă aflam la pescuit cu fratele meu, am văzut în stufărișul bălții o rață care se oprise și se uita țintă într-un loc. Pentru că nu se vedea prea bine, iar rața era mai aproape de malul celălalt, am ocolit repede baltă și am ajuns pe malul celălalt. Am văzut că nu era o rață, ci erau mai multe, toate nemișcate locul de deasupra apei am văzut urcat un șarpe care stătea gata de atac. Rațele așteptau, căci alături era una care clocea într-un cuibar ceva deasupra apei. În șoaptă, m-am sfătuit cu fratele meu și el, pentru că era mai curajos, a luat un bolovan potrivit cu care a aruncat deasupra păpuriișului. Sarpele a fost lovit și a căzut în mijlocul rațelor,

în apă. Rațele nu s-au speriat și parcă a fost o comandă, s-au repezit asupra șarpelui, care, în apă, nu putea să se împotrivească atacului. Se zvîrcolea prins de ciocurile meșterelor luptătoare și în curînd a fost rupt în bucăți.

Am privit de la locul nostru cu frică și mult ne-am bucurat cînd am văzut sfîrșitul. Rațele, mulțumite, au măcănit și s-au făcut nevăzute în desîș.

Am găsit apoi pe nea Pătru Cojocaru de la Ulmet care venise să pescuiască. I-am istorisit întîmplarea și el ne-a spus:

- Așa fac șerpii ăștia de baltă, dar cînd i-si aruncat în apă, gata, și-au pierdut toată puterea.

- Dar, nici rațele nu s-au speriat, am observat noi, cu gîndul la întîmplare.

- Adevărat, nene Petre, noi cunoaștem din carte o întîmplare cu un leu căruia un om i-a scos din picior un ghimpe. A stat cuminte, și-a întins laba către om, iar acesta a lucrat cu ușurință.

- Așa și cu sălbăticiunile astea ale noastre de rațe. Vedeți voi, cîte lucruri am învățat de la păsări, de la animale.

Am plecat acasă fără pește dar cu o învățătură bună aflată la baltă.

Hobeanu Paul
clasa a V-a B

DIN COMOARA FOLCLORULUI NOSTRU

CINTECUL MIULUI

Foaie verde lobodă
Si-aseară la Serban Vodă
Mulți boieri stăteau de vorbă.
Toți boierii Jiului
Si cu-ai Mehedințului
Nici nu beau, nici nu mâncau
Numai de Miu vorbeau;
Mîine-n răsărit de soare,
Să facă de-o vînătoare
După cerbi și căprioare,
După păsări gălbioare
Că-s gustoase la mîncare.
Iară sora Miului,
Paharnica Domnului,
Ea la fereastră era
Si ce vorbea auzea.
Mîncarea nu-i mai tihnea,
Dimineața se scula
Si la grajd că se ducea,
De-un cal bun că-mi alegea,
Punea șaua femeiește,
Îl închina voinicește
Si-ncăleca haiducește.
Înspre codru mi-apuca,
De o frunză că-mi rupea,
Așa de frumos cînta,
Pietrele se despica,
Miușor mi-o auzea
Si fuga la ea venea.
- Ce-i cu tine, sora mea?
Să nu fii cu cineva?
- Frate, frate Miușor,
Vătaful haiducilor!
Pînă azi ai haiducit,
Pînă astăzi ai trăit.
Mîine-n răsărit de soare
Fac boierii vînătoare
Pe tine să te omoare.
Iară Miu ce-i spunea:
- Mergi acasă, sora mea,
Nu-s femeie cu năframă
Să mă dau de bună seamă
Si sînt om cu pălărie
De n-am frică nici de-o mie
Si mai am pe Tufăriș,
De n-am frică de cinci inși,
Mai am și pe Vinătu
De mă duce ca gîndu.
Iară Miu ce-mi făcea?

El pe-o culme mi-apuca
Si cu-un cioban se-ntîlnea:
- Măi ciobane, ciobănaș
Să facem de-un adălmaș
Dă-mi tu mie-ale cinci oi
Să-ți dau cincisute de lei.
Oaia o sută de lei
Ce nu face pielea ei.
Dă-mi măciuca mocănească,
Să-ți dau arma haiducească
De cinci ani neslobozită
Numa-n aur poleită
Si de gloanțe ghintuită.
Făcurăm cu unele
Să facem cu altele:
Dă-mi măgarul ciobănesc
Să-ți dau calul haiducesc
Potcovit cu cauciuc
Cum nu s-a mai pomenit.
Ciobanul se îmbrăca
Si acas' la el pleca.
Mai trecea cît mai trecea
Bine prînzul nu venea,
Serban Vodă că venea,
Cu oștirea ca iarba
Si pe cioban l-întreba:
- Măi ciobane, bani ți-om da,
Dacă tu ne vei spune
De-ai văzut pe Miușor,
Vătaful haiducilor.
Iar ciobanul ce zicea:
- Da, lasă-ți, tu, oastea ta
Să-mi păzească turma mea:
De-o pieri vreun mielușel,
Mi-ai sluji un an pe el.
Serban Vodă-asa făcea,
Pentru că el nu știa
Ciobanul unde-l ducea.
-D-alei, Doamne Serban Vodă
Mai ridică scările
Că aicea e hățîș,
E hățîș și curpeniș
Unde nu-i loc de smiciș.
Si-napoi că se-ntorcea
Si două palme-i dădea
Si-atunci așa îi spunea:
- Serbane, dacă știi
Azi de-acas' nu mai plecai,
Cu Miu te-ai întîlnit

Fi-ți-ar neamu-afurisit.
Iară Serban ce zicea:
- Uite fir-ar mumă-sa,
Cum lăsai eu oastea-n câmp
Si plecai cu hoțu-n crîng?
Iară Miu ce-i spunea?
- D-alei Doamne Serban Vodă,
Să trimit un om de-al meu
Să-aducă pe sora mea
Ce e paharnica ta,
Ca să te cununî cu ea,
Numai așa te-oi ierta.
Dar de-acum înainte

Să nu te mai prind la munte
Că oițele-s cornute
Si haiduci ca frunze multe,
Codrul geme de haiduci
La toți fagii cîte cinci.
Iară Miu ce-mi făcea?
El prin codru mi-apuca,
La fagu-al mare din coastă.
Afară plouă și varșă,
Dar lui Miu nici nu-i pasă.
Si mai sus pe rămurele
Cuțite și revolvere,
Se-noinge Miu cu ele.

Cules de la Ivănescu Maria din
comuna Stoina de 75 de ani de către
profesorul Virgil Ivănescu

STRIGATURI LA HORA DE MINA

Să jucăm hora bătrînă,
Care se joacă de mină
Si-o juca mama bătrînă,
Descultă pe bătătură
Cu sticla de țuică-n mină
Si striga mereu din gură:
- Am să joc, să joc, să joc
Că mi-e bărbățelul mort
Si-am să joc să mi-l dezgrop.
Azi la joc, mâine la joc
Turta-mea-i de joi în foc.
Bate bunica la mine
Că nu i-am copt turta bine.
La horă mă-ndeamnă dracu
Dar nu știu să-mpung cu acu;
Din suveică nu pot da,
Da din stîngu' :uite-așa,
Mă băgă mama-n război
Picioarele-mi stau piroi,
Nu pot schimba două ițe,
Dar în patru muiculiță?
Le dau dracului de ițe,
Printre ițe și fuscel,

Trece-o scroafă cu purcel.
Vrednică-i nevasta mea,
Vrednică-i, dracul s-o ia!
Cînepa ei a de vară
O-mpreună cu-a de toamnă
Si mi-o toarce-o coțofană.
- Măi, bărbate, fii cuminte,
Ia cînepa și mi-o vinde
Că eu luna nu lucrez,
Că mi-e frică oă rîiez,
Marți, o țin de fată mare,
Miercurea de sărbătoare,
Joi, vineri că nu se toarce
Că e rău de dobitoare,
Sîmbăta-i de pomenit,
Duminica-i de iubit.
- Vezi a dracului nebună
Cum încheie-o săptămînă
Si nu luă lucru-n mină?
Dragă-mi ești, frumoasă-mi ești,
Numai cînd te primenești,
Dar cînd ești neprimenită
Să mă crezi că ești urîță.

Culese de Cocioabă Lucreția
clasa a VIII-a
de la Dumitru Irimia
comuna Stoina
75 de ani

STRIGATURI LA UNGURICA

Ungurica s-a uitat,
De cînd nu s-a mai jucat.
Vin' fetiço să te-nvăţ
Ungurica-n două părţi;
Nu te uita că-s imos
Că-am dormit la oi, pe jos,
Cu capul pe muşuroi
Si cu gîndul tot la voi;
Pe la umbră de zăvoi,
Cu mîndra cu poale noi,
Pe la umbră de oopaci
Cu mîndra cu poale largi.
Vin' fetiço să fii jucată
Că m-ai pomeni odată,
Ori de mamă, ori de tată,
Ori de dracul cîte-odată.

Culese de Cocioabă Lucreţia
clasa a VIII-a de la
Dumitru Irimia
în vîrstă de 75 ani

CROITORASUL PADURII

Bătrînii povestesc că-n vremurile vechi, atît de vechi că nimeni, astăzi, nu poate să mai spună cînd anume s-au întîmplat cele ce urmează să vă povestesc, se zice că viețuitoarele pădurii trăiau în bună pace, așa încît niciuna dintre ele nu se lăuda cu puterea sa, ci din contră se ajutau una pe cealaltă la greutăți și la nevoie, iar dacă era vorba de o petrecere în familia cuiva toate participau cu mare însuflețire.

Junele cărăbuș, care a colindat pădurea în lung și-n lat, într-o bună zi, se întîlnește cu rădașca, care, ca mai bătrînă ce era, îl oprește din drum și-l întrebă:

- Ascultă, tinere cărăbuș, cum de nu ți s-a urît tot bătînd cărările de unul singur și văd că pînă acum n-ai reușit să te apuci de vreun lucru mai serios? Nu te sfii, eu sînt bătrînă, spune-mi nu cumva ai ceva pe suflet care te mîină din loc în loc și te face ca să nu vezi cum trăim noi, viețuitoarele pădurii?

Cărăbușul asculta și tăcea, dar gîndind la spusele bătrînei rădaște a început să-și dea seama că drumurile lui în felul acesta, nu aveau sfîrșit, iar el nu a reușit să vadă ce înseamnă liniștea și atunci își face socoteala că n-ar strica să-și facă și el o familie și să devină un așezat la casa lui. Mai privește odată în ochii calzi și blînzi ai bătrînei rădaște; mulțumind își ia ziua bună și își caută de drum.

Dar iată că drumul său de astă-dată nu ținu prea mult, ci se așeză pe o creangă de alun ca obosit după o cale lungă, lungă de tot. Alături, în vîrfurile unui mărăcine cînta de zor un pițigoi, iar mai jos, între niște crengi într-un cuib îmblănit cu puf gîngureau niște pușori golași, care priveau la tatăl lor și încercau pe limba și după puterile lor să cînte la fel cu el, care le promisese că peste cîteva zile va merge să le aducă de la croitor costume noi de haine.

Cărăbușul nostru mai admiră odată bucuria din familia pițigoiului și continuîndu-și drumul, mai departe, se hotărî să meargă la frumoasa pe care de multe ori a vrut s-o oprească din cale, dar nu avusese curajul s-o facă, acum își ia inima-n dinți și se îndreaptă spre casa ei.

În drum, se întîlnește cu sfătoasa gărgăriță și care știa să deslege multe, îl văzu abătut, rușinos încît îi roșiseră și vîrfurile urechilor și fără curaj de mers înainte. Gărgărița îl oprește și așa cum știa ea îl făcu să i se destăinuie, atunci ea ca să-l îmbărbăteze îi zise:

- "Încotro eu voi zbura
Acolo-i aleasa ta".

Și fără să mai aștepte ea și-a luat zborul spre răsărit, iar el a rămas privind cum se pierdea în zare îndreptîndu-se spre locul unde gîndul său se îndreptase cu multă vreme în urmă. Gărgărița, sprintenă, dădu de veste viitorilor socri, care se bucurară mult împreună cu fiica lor, Luminița. Gărgărița văzînd așa, nemaiputînd de bucurie că în pădure va fi încă o familie, dădu pe la croitor și-l rugă ca pentru această petrecere să-i facă dintr-un material roșu cu buline

negre, apoi trecu și mai anunță câteva vecine, care auzind vestea, nu mai stătură pe gânduri și dădură și ele fuga la croitor să-și facă straie noi, de... ca pentru nunta cărăbușului, dar la un moment dat, se adunase lume de nu mai încăpea în atelier și croitorașul a fost nevoit să-și scoată atelierul în curte și în sfârșit, cu mare greutate și cu mult zor a reușit să ia toate măsurile și să-și noteze culorile preferate pentru fiecare.

Bietul croitoraș trimise repede oameni de-ai săi de își adună toți ucenicii, că de unul singur n-ar fi putut da gata atîta lucru, la timp. În sfârșit, își strînse toți ucenicii, se puseră pe lucru pentru că se apropia ziua nunții și fiecare voia să-și îmbrace costumul cel nou. Și se lucra cu zor în atelierul croitorașului că la un moment dat, din grabă, s-au încurcat numele clienților, dar timp nu mai era să se ia alte măsuri.

În sîmbăta nunții clienții s-au prezentat cu toții să-și ia costumele, dar, cînd le făceau proba, ori erau prea mari, ori erau prea mici.

Croitorașul, văzîndu-se în așa mare încurcătură, se urcă pe un scaun, mai sus, și, glumeț cum era, le spuse că în mod intenționat a făcut așa, ca la nunta cărăbușului veselie să fie cu atît mai mare. Clienții la început s-au arătat tare supărați, dar deodată se puseră pe rîs de aproape să nu se mai oprească, iar după ce se mai potoliră, croitorașul le spuse ca să-și aleagă fiecare costumul ce i se potrivește mai bine. Tîntarul, de iute ce a dat ca să-și aleagă costumul cel mai frumos, sări înaintea tuturor, își alese un costum verde, un verde de culoarea smaraldului și fugi în pădure ca să-și facă proba. În timpul acesta își alesese fiecare costumul cel mai potrivit și legară jurămint ca de acum încolo să-și facă numai astfel de costume. Tîntarul a făcut proba, dar mînecele hainei ajungeau numai pînă la coate, iar pantalonii nu-i acopereau nici genunchii. Veni într-un suflet să schimbe costumul, cu toate că-i părea rău de culoarea cea verde, ceilalți cum l-au văzut i-au și zis:

- Măi, dar tu te porți după ultima modă?

A plecat cu capul în jos, a intrat în atelier, dar costume nu mai erau în afară de cel al greerului, care era tot așa de scurt ca și al lui numai că era negru.

A venit și ziua nunții cu mese întinse, mîncări gustoase, lăutari care umpleau văzduhul cu cîntecele lor și pe deasupra un mire și o mireasă frumoasă ca-n povești. S-a petrecut o săptămînă încheiată, iar după atîta joc și veselie a fost nevoie ca fiecare să se odihnească vreo două-trei săptămîni. Așa că a trecut la mijloc un timp destul de lung, unii aproape că nici nu știau unde și-au aruncat în grabă hainele cele vechi, iar alții se obișnuiseră atît de mult cu cele noi că au renunțat pentru totdeauna de a-și mai îmbrăca vreodată hainele cele vechi.

Așa se face că, datorită încurcăturii croitorașului fiecare a rămas să poarte de-atunci încoace haine după cum toți bine le știm.

Prof. Virgil Ivănescu

Unui fotbalist

La centru,
Face driblinguri și fente,
Iar în careu,
El pierde fără fente.

*Satiră
și
umor*

Unui "bolnăvicios"

Spune că-i bolnav, în clasă,
Cînd la lecții-i întrebat,
Dar cînd iese-afară-n stradă
Fuge parcă-i apucat.

Unui elev "silitor"

Spune mamei că învață
Stînd la geam cu cartea-n față,
Se sucește-ncet în scaun, se ridică năeluş
Ca să vadă ce se-ntîmplă colo sus pe dărdeluş.

Nicușor: - Tăticule, ce dată este astăzi?

Tăticu: - Este 3 a III-a, Nicușor.

Nicușor: - Ei, atunci află că astăzi, la matematică,
am luat o fracție echiunitară.

Hobeanu Dumitru
clasa a VIII-a

O EXPRESIE POPULARA:

"TOT CÎINELE IERNEAZA, DAR NUMAI PIELEA LUI ȘTIE"

Adesea îi auzim pe locuitorii comunei Stoina folosind această expresie, care însumează o bogăție de idei și fapte petrecute de-a lungul anilor. Este cunoscută fidelitatea cîinelui față de om, devotamentul lui în misiunea încredințată, aceea de paznic al bunurilor stăpînului său. Ciobanii sînt ajutați de cîini să-și apere oile împotriva lupilor, iar în lumea satelor nu se poate concepe gospodărie fără cîine. La drum, legat sub căruță, cîinele este paznicul credincios al bunurilor pe care le însoțește, precum și al stăpînului căruia îi apără chiar viața.

Cîinele a fost primul animal domesticit de om și adus la locuința lui, mai întîi pentru a alunga, cu glasul său pătrunzător, spiritele rele, în care primitivii credeau și pe care le socoteau la fiecare pas. Mai tîrziu cînd uneltele de producție s-au dezvoltat și omul a devenit stăpîn al bunurilor materiale, rolul cîinelui a fost bine stabilit. Folosirea cîinelui în război, în acțiunile de cercetare întreprinse pe urmele hoților, a mărit rolul atribuit de om acestui animal credincios și a determinat pe poeți și scriitori să-l cuprindă în operele literare, în centrul acțiunii și îndeplinind, de cele mai multe ori, un rol pozitiv. Astfel poetul popular în baladele Dolca și Mioarița:

"Stăpîne, stăpîne,
Mai cheamă-ți și-un cîine",

precum și Mihail Sadoveanu în romanul "Baltagul", ca să mă rezum doar la aceste exemple, se fac expresie gîndurilor și sentimentelor omului din popor față de cîine.

Modest și devotat, cîinele a intrat în expresiile uzuale ale omului, în proverbe și zicători: "Numai un cîine este cîont de coadă?", "Cîinele nu fuge de bucatură, ci de zburătură", "Fug cîinii cu covrigi în coadă", "Cîinii latră, ursul merge", "Cîinele care latră nu mușcă" etc.

Iată de astă-dată o expresie cu o arie de circulație foarte redusă, dar exprimînd o bogăție de idei și dovedind înțelepciunea caracteristică oamenilor din popor.

Expresia realizează o analogie cu starea grea, cu munca asiduă și cu suferințele prin care treceau în trecut oamenii noștri în dorința lor să realizeze o operă de mari dimensiuni, pentru puterile lor.

Pentru a înțelege mai bine expresia, mă voi opri la un exemplu: se zice "Tot cîinele iernează, dar numai pielea lui știe", atunci cînd un om și-a construit, de pildă, o casă. Un consătean, un prieten al său sau cineva care vine din altă parte îi zice cu admirație: "Ti-ai făcut o casă bună, frumoasă și într-un timp scurt". Răspunsul, în asemenea situație, se poate rezuma la expresia arătată. În ea este însumat un ansamblu de fapte, dar înlocuiește și o întregă relatare asupra situației în care s-a aflat omul nostru. Spunînd pe scurt "Tot cîinele iernează, dar numai pielea lui știe", el vrea să spună: "Am ajuns eu aici, mi-am construit case, dar numai eu știu prin cîte

greutăți am trecut: am strâns materialul cu ani și ani în urmă, am împrumutat bani și materiale, dar mai cu seamă am muncit, atât eu cât și familia.

Analogia cu suferința cîinelui, care, pe viscolul iernii, stă de pază în curtea casei și nu-și părăsește postul său este o expresie sugestivă și plăcută, ea se apropie de cele culte, căci, pentru marele adevăr pe care îl sugerează, are o formă scurtă și ușor de reținut. Două propoziții principale, aflate în raport de coordonare adversativ, așa cum folosesc oamenii în comunicările lor importante, cu înțeles și cu efect imediat. Cuvîntul "tot" cu care începe expresia este o sinteză a atributelor cu care autorul dorește să însoțească subiectul exprimat prin substantiv: fiecare, oricare, orice sau mulți, toți (plural) etc. Mă gîndesc la o asemănare cu expresia folosită în textele literaturii vechi "... tot omul să aducă laudă..." și care își are rădăcinile tot în creația populară orală.

Înlocuindu-l pe "tot" cu un alt adjectiv cu funcția de atribut "fiecare", "oricare" etc., se micșorează efectul produs (încercați: "Fiecare cîine iernează, dar numai pielea lui știe" etc. și vedeți rezultatul.)

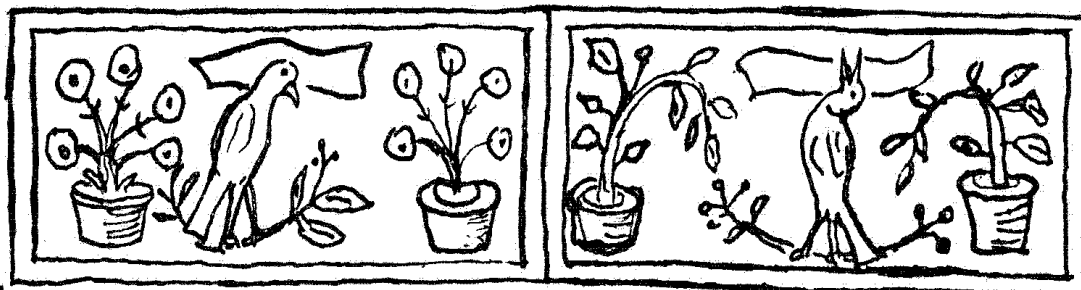
Dar trebuie să luăm în considerație un alt fapt, anume că s-a înlocuit pluralul cu singularul, că nu este vorba de un singur cîine, ci de toți cei care iernează în condițiile pe care oamenii noștri din Stoina le puteau oferi, în trecut, credincioșilor lor paznici. Pluralul este sugerat mai cu seamă de atributul "tot" care vrea să spună "toți", dar autorul popular crează o frumoasă figură de stil, pe care o întîlnim la Vasile Alecsandri.

"Stătea ascuns tîlcu-n ocol,
Ca ursu-n vizuină",

precum și la alți poeți și scriitori care s-au inspirat din creațiile populare și au dat apoi poporului nostru opere nemuritoare.

Expresia are în conținutul ei și un aspect social, arătînd că în viața poporului nostru, în trecut, greutățile îl duceau pe om la o situație asemănătoare cu aceea a cîinelui, de unde s-a născut și expresia "Viață de cîine" cunoscută de toți locuitorii patriei noastre.

Prof. Hobeanu Constantin

LĂMURIRI DESPRE "CER"

A venit timpul să vorbim și altfel despre cer, decât în povești. Cu închipuirea, omul s-a plimbat pe cer, amestecînd în mintea lui ... luna și luceferii, care sînt coala în familia soarelui, cu stelele, care sînt de mii, de milioane de ori mai departe decât soarele și tot mereu și mai departe la infinit. Calul lui Harap Alb din povestea lui Creangă ajungea pretutindeni... la lună, la stele, luceferi... imaginate toate la o alergătură de cal năzdrăvan. Astăzi însă de pune problema să prindem realitatea științifică, așa cum măsurăm drumul prin satul nostru, fiindcă a venit timpul să se ajungă la unele corpuri cerești cu ajutorul noilor descoperiri, bazate pe tehnică și chimie, rachete, mașini de circumstanță, sateliți artificiali, nave cerești...

Rostul acestui articol este de a lămuri și populariza realitatea în funcție de mărimea, depărtarea și mișcarea corpurilor cerești, în vederea posibilităților de explorare și a cunoașterii obiective. Avem soarele nostru cu familia lui de planete, sateliți, asteroizi. Mai departe sînt stelele, tot niște sori ca și soarele nostru; ba încă, cele mai multe sînt mult mai mari, încît soarele rămîne o stea pitică.

Indată ce omul a reușit să se desprindă de atracția pămîntului, ca și pasărea care-și ia zborul prima dată, a dat ocol pămîntului la înălțimi pentru studiul atmosferei și altor fenomene, a trimis sateliți și chiar se pregătește să pună piciorul pe unele corpuri din familia soarelui. Si corpul cel mai apropiat este luna, care este un satelit al pămîntului (ca un copil al său), din care s-a desprins cîndva, cu mii de ani în urmă, prin forța centrifugă, născută din învîrtirea pămîntului și urmînd să se învîrtească și ea în jurul pămîntului în timp de aproape o lună și chiar că de la Lună s-a luat denumirea timpului de "lună de zile". Pămîntul, mai mare de vreo 50 de ori decât Luna, este și el la rîndul lui, un copil al Soarelui, o planetă născută tot de forța centrifugă, prin învîrtirea Soarelui, urmînd să se rotească în jurul axei sale în 24 de ore, dînd astfel naștere zilei și nopții și totodată să dea ocol Soarelui prin mișcarea de revoluție în 365 de zile și un sfert, dînd naștere anului stabilit prin calcule și formînd un calendar.

Cum s-au măsurat la început distanțele pînă la Lună și la Soare? S-a plecat de la măsurarea pe cîmp de către inginerii topografi. Luăm o bază de operații, măsurînd exact o distanță, teren orizontal, exemplu aici la noi pe șosea un km unde este o linie dreaptă. De aici cu ajutorul unghiurilor putem măsura distanța dintre doi copaci, unul la Toiaga și altul la Mielușel. Cum? Așezăm o masă la capătul bazei de operații și vizăm oelălalt km pe șosea, trăgînd pe hîrtia fixată pe masă o dreaptă... de un dm pe hîrtie să reprezinte un km pe teren. Mutăm masa la oelălalt km de unde vizăm aceleași puncte și ducem drepte. Unim intersecțiile și măsurăm cu rigla dreapta dintre cele două puncte, ce reprezintă copacii și dacă este de exemplu de doi dm. înseamnă că distanța aceea este de doi km. precis, pe cînd la fața locului nu s-ar putea măsura din cauza vîlcelor și hududoaielor. Cu un procedeu asemănător, anume așa-zis al paralaxei, se găsește distanța pînă la Lună. Se așează un observator spre polul nord și altul

spre polul sud distanța cunoscută, pe același meridian determinând distanțele zenitale, cu teodolitul în momentul când trece Luna la meridian și astfel se găsește unghiul sub care s-ar vedea Pământul de pe Lună. De aici urmează calculul și Luna se găsește la 384 mii km. depărtare (în medie). Tot astfel cu ajutorul paralaxei s-a măsurat distanța la Soare și apoi și mărimea Lunii și a Soarelui, folosind diametrul lor aparent. Astăzi sînt procedee de măsurat mult mai ușoare și precise cu ajutorul luminii, care face 300.000 km pe secundă. Se știe că depărtarea de soare este de aproape 150 milioane km., iar masa Soarelui de 1 295 000 mai mare decît a Pământului. De la Soare lumina ne vine în 8 minute și ceva (498"), iar de la Lună într-o secundă și un sfert, Soarele fiind astfel de vreo 400 de ori mai departe decît Luna. Luna este un corp stins și lumina ce ne vine de la ea este Soarelui reflectată, avînd faze după poziția acestor trei corpuri.

Să vorbim despre planetele Soarelui. Sînt nouă în total și un inel de asteroizi. La formarea lor, în urmă cu multe miliarde de ani, Soarele era doar o frământare de vîlvătăi de materii gazoase aprinse (nebuloasă) din care fierbere a rezultat o singură mișcare de rotație, care unită cu atracția i-a adus și rotunzimea, ca apoi viteza mare de învîrtire dînd naștere forței centrifuge, după ipoteze cosmogonice (Laplace și alții) au pornit în afară zece inele, care au dat naștere la nouă planete și un inel de asteroizi. Toate planetele sînt denumite cu nume de zei (zeii greco-romani).

1. - Mercur (zeul comerțului) cea mai apropiată de Soare, de vreo 20 ori mai mică decît Pământul. 2. - Venus (Luceafărul), zeița frumuseții, numai cu o zecime mai mic decît Pământul. 3. - Pământul (Terra), planeta noastră. 4. - Marte (zeul războiului) fiindcă e planetă roșcată, de șapte ori mai mic decît Pământul. Aici se părea că urmează un gol, dar cercetîndu-se s-a găsit că e vorba de o puzderie de mici planete (asteroizi) peste o mie, deci inelul asteroizilor. 5. - Planeta Jupiter (șeful zeilor), de aproape 1300 ori mai mare decît Pământul, o uriașă pastă fierbinte. 6. - Saturn (tatăl zeilor) de 745 ori cît Pământul și avînd un inel în jur; tot fierbinte și acesta. 7. - Uranus (zeul cerului). 8. - Neptun (zeul mărilor) și 9. - Pluton (zeul infernului). Toate acestea trei din urmă, foarte departe și reci, pustii de cîteva zeci de ori mai mari decît Pământul.

Planetele sînt așezate la depărtări din ce în ce mai mari, dar există un raport al depărtărilor, care raport se găsește prin calcule în care intervine coeficientul 2,8 găsit prin legea a doi învățați Titius-Bode. La planetele depărtate legea devine cu aproximație. Totuși cîteva planete au fost găsite cu ajutorul acestei legi. Chiar pentru inelul de asteroizi, înaintea descoperirii s-a spus: "Între Marte și Jupiter ar mai fi o planetă".

Cîteva observații ciudate: planetele mici Mercur, Venus, Pământul și Marte sînt pînă la asteroizi. Ele reprezintă cam a mia parte din volumul total al planetelor; dacă revoluția planetelor în jurul Soarelui este în raport cu depărtarea, în schimb rotația este așa că, planetele mici se rotesc în circa 24 ore, iar cele mari Jupiter, Saturn, de mii de ori mai mari, se rotesc în circa 10 ore, lucru nepotrivit cu mărimea, ceea ce face ca Jupiter să fie foarte turtit la poli (un elipsoid) din cauza forței centrifuge, iar Saturn a căpătat și el inelul tot din cauza rotației.

La rîndul lor, planetele au dat naștere tot prin forța centri-

fugă sateliților. Pământul are un satelit, Luna, care, din cauza apropierei de pământ, s-a descentrat prin atracție, încît ne prezintă aceeași față și astfel rotirea ei este tot una cu mișcarea de revoluție în jurul Pământului. Luna a fost cercetată cu ajutorul sateliților artificiali, luîndu-se fotografii peste tot și s-a cercetat și consistența la suprafață, iar acum se fac pregătiri pentru escaladarea cu nave cu oameni. N-are aer, n-are apă, deci nu are viață. Ea poate fi vizitată și folosită, dar fără a fi locuită de om. Tot așa planeta Marte. Singurul corp care promitea să fie chiar locuit de om, era planeta Venus, care deși mai aproape de dogoarea Soarelui, avînd o mărime aproape cît Pământul se credea că îndeplinește condițiile ce sînt aici pe platouri înalte. Dar norul alburii, gros ce-o acoperă și care împiedică observația, ne face să credem că nu se rotește în jurul axei, fiind descentrată, atracție puternică a Soarelui (fiind aproape) și în cazul acesta, adică prezentînd aceeași față cît Soare, înseamnă că are "plus 300 grade C către Soare și minus 100 grade C pe partea opusă. Din această cauză ar merge o vijelie veșnică dintr-o parte în alta, mai grozavă decît cele mai mari uragane de pe fața pământului, tîrînd nori nesfîrșiți de pulbere și acoperînd totul. Cercetările viitoare vor face lumină încă și în chestiunea aceasta.

Planeta Marte cu fața vizibilă și rotindu-se cam ca și Pământul în 24 de ore și ceva în jurul axei, deci cu zile asemănătoare cu ale noastre, la o distanță de Soare odată și jumătate cît Pământul și anul său aproape cît doi ani de-ai noștri, va fi cercetată într-un timp apropiat. De așteptat să aibă viață, dar bineînțeles ceva redus față de Pământ, avînd în vedere și temperatura mult mai scăzută. Marte are doi mici sateliți Phobos și Deimos.

Planeta Jupiter are 9 sateliți, dintre care unii foarte mari. Sateliții lui Jupiter au servit astronomului danez Rømer să descopere viteza luminii de 300.000 km, pe secundă, observînd eclipsele lor. Planetele Mercur și Venus fiind planete interioare orbitei Pământului și deci nu pot fi văzute decît seara după apusul Soarelui sau dimineața în zori. Planetele exterioare adică Marte, Jupiter, Saturn etc. se văd defilînd pe bolta cerească ca și stelele, cu deosebirea numai că au unele staționări sau accelerații. Orbitele planetelor sînt elipse, adică cercuri, mai mult sau mai puțin turtite, după viteză. Așa descriu orbite eliptice toate corpurile cerești, descoperire făcută de Kepler de 360 de ani. În vederea saltului formidabil ce s-a făcut cu sateliții propulsați de rachete, era de mult stabilit că un corp repezit în spațiu cu circa 8 km. pe secundă, nu mai revine pe Pământ, ci începe să-i dea ocol, fiind ținut într-un echilibru de forța centrifugă și centripetă, după reguli stabilite de Kepler și Newton. Era nevoie de rachete, de explozibile și cîte aparate, meșteșugit puse la punct de oameni, mai ales de U.R.S.S. și S.U.A., ca să poată aplica regulile menționate și să se exploreze cerul ... mai întîi familia Soarelui.

Iată că știința dă curaj omului, fiindcă se vede că tot ce e bazat pe observații juste și calcule din rațiune este un adevăr stabil. Știința devine crezul nostru, idolul viitorului, la care ne vom închina de-a pururi. Si dacă altădată știința cerului era considerată ca o știință fără foloase practice, din cauză că nu ne puteam desprinde de pământ, iată că de-acum, ea nu numai că ne oferă atîtea frumuseți rezultate din adevăruri, dar ne va aduce foloase reale cu studiul atmosferei la înălțime, cunoașterea temeinică a legăturilor

cu Soarele, în ce privește prevederea timpului după influența rigidă și mereu susținută a Soarelui asupra Pământului, precum și cîștigurile ce vor rezulta prin escaladarea altor corpuri precum Luna, Marte, posibil Venus.

Să mai vorbim despre Soare: departe de noi la aproape 150 milioane km. (149.501.000) în medie prezintă un avantaj deosebit pentru emisfera nordică a Pământului în jurul Soarelui într-un an de zile, el se găsește la diferențe de patru milioane km. între iarnă și vară și din cauza înclinării pe orbită cu 23 grade și jumătate, Pământul se scaldă cînd cu un pol, cînd cu altul spre Soare, făcînd să avem iarnă și vară alternativ în emisfere; ori Soarele, fiind iarnă pe la 1 ianuarie, la 147.500.000 km. de pămînt, adică cel mai aproape, înseamnă că gerul este ceva temperat prin această apropiere; din contră Soarele fiind vară la cea mai mare depărtare pe la 1 iulie (151.500.000 km.), atunci avem o temperare a căldurii; avantajul emisferei nordice, unde este îngrădită omenirea peste 90%. Prilej fericit.

Acum să vorbim puțin despre stele. Fiecare e un soare, desigur cu planete în jur, formate după aceleași legi, ce guvernează întreg universul și multe din planete locuite datorită elanului vital de peste tot și unele ajunse la apogeuri de civilizație ce nu pot fi bănuite. Toate în galaxii de milioane de stele cu planete și lumi la infinit. Nu avem vizita lor, ceea ce înseamnă că depărtarea le împiedică; dar așteptăm cu ardoare semnalizări cu raze, că razele pot fi curierii lumilor îndepărtate.

Ca să ne facem idee despre distanțele la stele, să luăm "Proxima Centauri" steaua cea mai apropiată din constelația "Centauri". Este la patru ani și jumătate lumină, adică peste 40 trilioane km. distanță, peste 100 milioane de ori mai departe decît Luna. Prin comparație să ne facem idee de depărtările corpurilor nu cum se arată ele, cînd vedem în aceeași direcție lună, ori luceafăr și tot într-acolo și steaua amintită. S-au spus încă de mult aceste adevăruri, cum zice și Eminescu: "La steaua care-a răsărit/ E o cale-atît de lungă/ Că mii de ani i-au trebuit luminii/ Să ne-ajungă".

Deocamdată e vorba de explorarea sistemului solar; mai apoi cu progresia uimitoare a științelor și cu puteri ce ne vin la îndemînă de la forța atomică, să se poată vorbi mai tîrziu, desigur, de călătorii mai îndepărtate în cosmos, în cosmosul condus de aceleași fenomene și avînd aceeași materie fiindcă e dovedit că materia este aceeași în tot universul.

Încălziți, dinamizați de rezultatele științei, desigur avem un curaj deosebit, acela de a domoli forțele naturii și a le înjuga la carul necesităților noastre. Totodată cunoscînd așezarea favorită a planetei noastre în sistemul solar și încă avantajele emisferei nordice, cu lume multă, să dăm o prețuire și mai mare cuibului acesta, în care sîntem așezați și să-l îngrijim și să-l facem să prospere, cu pace și iubire de omenire, după cum atracția universală dă stelelor plimbare triumfală, așa și-ntr-o chibzuită omenire, atracția să fie balsam de-ntinerire.

Hobeanu Dumitru
învățător-pensionar

O EXPEDITIE PIONIEREASCA

La 8 octombrie 1967 am pornit, noi pionieri și școlarii claselor III-VIII, să răscolim o străveche așezare durată acum două milenii și jumătate pe culmea dealului, cale de un ceas de mers cu piciorul de la școala noastră spre sud-vest. Dealul orientat de la nord la sud are în dreptul satului Păișani o ramificație, un pînten care poartă denumirea "Cetate". Eram atunci, în frumoasa zi de toamnă, toți școlarii de la Stoina cu inimile înflăcărâte, cu dorința aprinsă și cu gândul la sciții care au fost nevoiți să ridice în fața cotropitorilor străini un scut al apărării patriei, lor; eram înarmați și cu uneltele trebuitoare nouă să dăm la iveală urmele unei așezări militare.

Eu nu cunoșteam locul, nu mai fusese niciodată acolo, dar cînd am ajuns la răspîntecul pădurii Arpadia și am privit la stînga, spre răsărit, mi s-a deschis în față pîntenul despre care vorbeam și am zis: aici trebuie să fi fost cetatea scitică. Am părăsit drumul de culme și am luat-o pe un drumeag croit pentru care și vite, un drum de tarla. La 300 de metri am găsit locul unde a fost amplasată cîndva o cetate și în care se odihnesc vestigii ale trecutului nostru istoric.

Am vizitat mai întîi, am privit locul și am văzut că pe trei din laturile sale locul și deci și cetatea aveau apărare naturală, fiind vorbă despre coastă abruptă cu care este mărginit pîntenul de deal. Am făcut săpături și am constatat că înspre Arpadia se află două rînduri de urme ale fostelor ziduri de cetate și numai un zid străjuia spre cele trei părți amintite. Echipa de culegători a strîns în urma celor care săpau multe și felurite cioburi de oale, unele arse iar altele nearse. Din temelie am desprins bucăți de pămînt ars, fără o formă geometrică așa cum știm că sînt astăzi cărămizile, ci bulgări arși. Serban N. Ion din clasa a VII-a B a găsit un obiect de lut, mare cît o nucă, dar perforat, o așa numită fusaiolă.

Culegerea cioburilor a fost urmată de două lecții interesante ținute la fața locului, lecții din care ne-am informat asupra formelor de relief locale, precum și un istoric, pe scurt, al cetății. Profesorii noștri ne explicau și fiecare coastă, fiecare deal vorbeau, parcă despre un trecut al mileniilor, despre agenții care au dat forma de astăzi a meleagurilor noastre, iar cioburile strînse, privite în palmă înălțau un imn de slavă trecutului glorios al popoului nostru.

La școală am așezat, cu grijă, măruntele obiecte strînse, în dulapurile de pe coridorul școlii și am alcătuit astfel un muzeu, căci mai avem acolo și alte lucruri, strînse cu grijă. Sînt acum expuse la muzeu fosilele unor uriașe animale despre care am învățat că au fost strămoșii elefantului de astăzi, obiecte de uz casnic ale oamenilor din milenii și veacurile trecute: topoare de piatră, coarne de cerb, vase, arme, mpnede etc.

Am numit excursia noastră organizată la punctul "Cetate" cu un termen cam pretentios: expediție. Dar cred că n-am greșit, căci prin mijlocirea ei am cucerit multe cunoștințe folositoare, am pătruns în tainele unei vieți trecute și am dat la iveală lucruri interesante din viața oamenilor.

Tinca Marcela - Tatiana
clasa a VII-a B

I O N C R E A N G A

Rebus

Orizontal:

1. Profesiune îndrăgită de Ion Creangă și pe care a practicat-o ani de-a rândul, reușind să devină un model pentru urmași.
2. Nică... colegul lui Ion Creangă, fiu de preot din Humulești.
3. - 3,14. - ... Alb, personaj dintr-o cunoscută poveste a lui Ion Creangă.
4. - ... armenesd așa numește un moșneag, în târg, pupăza pe care Nică venise s-o vîndă. Conjuncție.
5. - Mama marelui povestitor.
6. - Metal nobil. Interjecție onomatopeică, imitînd zgomotul făcut de un corp căzut în apă.
7. - Băutură pe care Ivan Turbincă o caută la iad.
8. - Operație financiară-contabilă prin care "moș Vasile, cu vornicul și paznicul" stabileau paguba făcută cu cîreșele și cu cînepa mătușii Mărioara.
9. - Verb, conjugarea a IV-a, modul indicativ prezent, persoana I singular; arată efectul produs de sunete și zgomote asupra urechilor mele. Propune personal.

Vertical:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	I	N	V	A	T	A	T	O	R
2		O	S		O	B	A	N	U
3	P	I		A	R	A	F		S
4	A		E	U					I
5	S	M	A	R	A	N	D	A	
6	A	U	R		L	T	U	C	B
7	R			R	A	C	H	I	E
8	E	V	A	L	U	A	U		Z
9	A	U	D		L			E	N

1. - măiastră care le zice mesenilor: "Mîncăți, beți și vă veseliți, dar la fata împăratului Roș nici nu vă gîndiți!"
2. - Pronume personal. - Mihai Udrea. "Cînd ... ia în sobă tăciunele aprins, mama îl mustra acolo, în vatra focului".
3. - Vasile Stoienescu. - Un asemenea obiect a căpătat Dănilă Prepelcso atunci cînd a schimbat frumusețe de boi cu care mergea la târg. Este o afirmație dacă citiți cuvîntul răsturnat. -
4. - Balaurul căruia i-am tăiat capul. - Ţele ... să se spele, cele bune să se-adune.
5. - Ion (art.) așa cum îl numeau fetele din Humulești pe

Nică, fiindcă era harnic. 6. - Material din care oamenii de la Humulești își făceau haine. 7. - Numele de copil al scriitorului, diminutiv de la Ion. - 7. - Animal domestic găsit și pe lîngă casa Irinucăi. - Nume dat de elevi preotului Isaia Teodorescu, profesorului de la Tg.Neamț. - 8. Ion și-a pierdut capul? - Obiect de uz casnic (pl.). - Naționalitatea lui Ivan Turbincă (pl.). - Capra cu trei ... de Ion Creangă.

Chiosa Mihai
clasa a VII-a A

CENTRUL DE DOCUMENTARE AGRICOLĂ

Comanda 367 Tinaj 500